

**Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D.
Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici**

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. IV. Expeditur gravis difficultas ex Tract. de gratia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

nis plures actus includat à primo & initiatio instanti usque ad ultimum & consummativum ipsius, tamen usus ipse rationis seu facultas discernendi inter bonum & malum acquiritur in instanti completivo discursus practici, ubi habetur plena cognitio & deliberatio.

Ad confirmationem nego consequentiam: nam cum veniale peccatum committitur ex simpli deliberatione tempore imperfectæ vigiliæ, id non contingit quia tantum habet facultatem ad imperfectè deliberandum, sed quia facultas ad perfectè deliberandum hic & nunc turbatur, & impeditur, ut actu non perfectè deliberet: atqui puer in primo instanti usus rationis primum acquirit potentiam ad perfectè deliberandum; quæ proinde ad imperfectè deliberandum ligata & impedita esse non potest.

6. Obijcies secundò. Si puer in instanti usus rationis se non convertens in DEUM, mortaliter peccaret, esset ideo, quia haberet gravem obligationem seipsum ordinandi in debitum finem, secundum quod in illa ætate est capax discretionis, ut loquitur S. D. citatus; sed talis obligatio non est: ergo. Minor probatur primò; quia tale præceptum neque autoritate Script. neque SS. PP. neque ratione constat. Secundò. Nemo est sollicitus, an hoc præceptum impleverit, neque fideles de tali peccato se accusant. Tertio. Quia parvuli ad usum rationis venientes non habent talis præcepti notitiam, ideoque per invincibilem ignorantiam ab ejus transgressione excusantur, cum de facto multi sequentes contrariam opinionem habeant istius præcepti invincibilem ignorantiam. Quarto. Pueri baptizati ferè semper amitterent gratiam, cum ad usum rationis perveniunt, quia pauci sunt, qui se per amorem DEI super omnia convertant in debitum finem ultimum.

7. Respondeo, negando minorem, cujus obligationis existentiam ostendimus in §. I. Unde ad contrarias probationes & ad 1. Respond. Præceptum de diligendo DEUM constare ex Script. PP. & ratione; quod autem illud obliget in primo instanti, id probat autoritas S. Doctoris, & lumen rationis. Ad 2. Respondeo. Id fieri quia fideles adulti se supra talem obligationem non referunt, vel oppositæ sententiæ probabilitati deferunt. Ad 3. nego antecedens: quia pertinet ad authorem naturæ manifestare obligationem istius præcepti, tanquam omnium primi, & ex quo totus ordo practicus derivatur. Nec est paritas ab adultis viris istud præceptum invincibiliter ignorantibus: nam pueris in primo instanti mediante dictamine synteresis illud præceptum practice & in actu exercito ita clarè proponitur, ut illud ignorare, aut de illo dubitare non possint. Quia verò hæc propositio & promulgatio præcepti unà cum morali instanti usus rationis finitur & transit, ad novam illius præcepti cognitionem novus etiam discursus requiritur, qui cum passionibus aut variis rationibus dubitandi facillè turbetur, ideo contingit, multos de hujus obligationis existentia de facto dubitare, qui in ipso instanti usus rationis de illa nequaquam dubitauerunt. Ad 4. nego sequelam: nam

de multis pueris inter fideles probè educatis contrarium potius præsumi debet.

§ IV.

Expeditur gravis difficultas ex Tractatu de gratia.

Sed ex his insurgit nova difficultas ex Tract. de gratia quam pro hujus loci exigentia breviter resolvimus. Etiam si permittatur, in primo instanti usus rationis esse obligationem sese convertendi in DEUM: tamen non sequitur, quòd ille, qui se convertit in DEUM, justificetur à peccato originali: ergo si ille post hanc conversionem peccet venialiter, potest veniale consistere cum solo originali. Antecedens probatur: Huic præcepto & obligationi satisfacit per amorem honesti ut sic, si nempe puer sibi proponat honestè & secundum rationem vivere: sed amor honesti ut sic, non sufficit ad justificationem: ergo puer satisfaciendo huic præcepto non ideo justificatur à peccato originali. Major constat in primis, quia puer non potest ad plus obligari, quàm ipsi proponitur: sed aliquando tantum proponitur bonum honestum ut sic, in illis nimirum qui inter infideles nati & educati habent invincibilem ignorantiam mysteriorum fidelis, ideoque appellantur infideles negativi. Minor etiam constat, quia ad justificationem extra Sacramentum necessarius est amor DEI supernaturalis, præsupponens essentialiter fidem & cognitionem DEI ut authoris supernaturalis: amor verò honesti ut sic est merè naturalis, & sic insufficiens dispositio ad justificationem.

Ad hæc difficultatem, cujus enucleatam resolutionem remitto ad Tractatum de gratia, relicta variis intricatis responsonibus. Resp. negando antec quia juxta Angelici Doctoris axiomata à Theologis communiter receptum, *DEUS homini facienti quod in se est, non denegat suam gratiam*; ideoque si in primo instanti usus rationis homo obliqueretur legi naturali sese convertendi in DEUM, ipsi infunderetur illustratio fidei, & acciperet gratiam justificationis. Ad probat. in contrarium, nego maj. & dico: Cum homo de facto sit in statu naturæ elevatæ in finem supernaturalem, non tantum obligari, ut se convertat in DEUM, ut Authorem & finem ultimum naturalem, sed etiam ut Authorem & finem supernaturalem, adeoque per actum supernaturalem, & virtute auxilii supernaturalis. Quod quidem dupliciter fieri potest, vel explicitè, vel implicitè; juxta modum nimirum, quo DEUS sub ratione ultimi finis magis vel minus explicitè & perfectè representatur. Si ergo præviâ fidelis illuminatione & instructione DEUS explicitè representetur ut remunerator, seu Author vitæ supernaturalis, tenebitur puer in primo instanti usus rationis se in ipsum explicitè convertere per actum dilectionis DEI super omnia: qui proinde in casu, quo peccatum originale nondum esset extinctum, sufficeret ad ipsius remissionem & justificationem. In casu verò, quo defectu Evangelicæ prædicationis ratio finis ultimi tantum confusè representaretur, ita ut puer nec illos qui

quidem articulos, quorum fides in omni statu est necessaria ad salutem, quod nempe *DEUS sit, & inquirentibus remunerator sit*, Hebr. 11. distinctè cognosceret, saltem habebit supernaturalem illustrationem & cognitionem honesti supernaturalis, quod nempe detur regula quædam mundo & naturâ superior nostrarum operationum directrix, cujus ductum sequi oporteat. Cui regula si se puer supernaturali voluntatis actu conformet, & secundum illam vivere proponat, sicque faciat quod in se est, non quidem vi istius præcisè actûs justificabitur: sed tamen dispositum se faciet, ut *DEUS* ipsi articulos fidei ad salutem explicitè credi necessarios revelet, atque ad perfectum sui amorem perducendo gratiam peccati originalis remissivam infundat. Si verò huic supernaturali vocationi & inspirationi non consentiat, peccabit mortaliter, contra præceptum sese convertendi in *DEUM* saltem implicitè & confusè sub ratione honesti supernaturalis cognitum.

Dices. Hâc ratione non dabitur ullas infidelis negativè: quia qui resistit illustrationi supernaturali in fide, non est infidelis negativè [h. e. habens quidem carentiam fidei, sed sine sua culpa] sed omnes pueri venientes ad usum rationis habent illustrationem supernaturalem in fide: quia prima illustratio supernaturalis, qualis ista esse supponitur, est illustratio fidei: ergo nullus esset infidelis negativè, quod est contra communem Theologorum acceptam ex D. Augustino.

Respondeo, negando consequentiam, & majorem probationis distinguo: Qui resistit illustrationi distinctè representanti necessariis articulos ad credendum, est infidelis privative concedo; tantùm confusè representanti, & ad ulteriorem disponenti, nego: sed omnes pueri habent illustrationem supernaturalem, vel confusè vel distinctè representantem finem supernaturalem, concedo; semper distinctè, nego min. & consequentiam. Vide quæ loco cit. dicemus.

